

425. Pusty grób

Warstwa: M

Łk 24:1-12

Mk 16:1-8

Mt 28:1-8

Łk 24:1-12

Mk 16:1-8

Mt 28:1-8

(^{23:56} Powróciwszy zaś **przygotowały pachnidła i olejki; i w szabat odpoczywały wedle przykazania.**)

^{24:1} **Zaś pierwszego [po] szabatach** ^[1] świtem głębokim, **do** grobowca przyszły,

niosąc przygotowane **pachnidła.**

^{24:2} **Znalazły zaś kamień** odtoczony **od grobowca.** ^{24:3} **Wszedłszy** zaś, nie znalazły ciała {Pana Jezusa}. ^[2]

^{24:4} **I zdarzyło się, [że]** gdy były zakłopotane one tym, **i oto** mężowie dwaj

stanęli przy nich

w szatach **blyszczących.** ^[3]

^{24:5} [Gdy] przestraszenie **zaś stało się** ich **i** schylone miały twarze ku ziemi,

rzekli do nich:

"Czemu **szukacie** żyjącego wśród **martwych?**"

^[1] = pierwszego dnia po szabacie, pierwszego dnia tygodnia

^[2] western non-interpolation: pomija D, it

(a, b, d, e, ff², l, r¹)

^[3] ten sam rdzeń co w Mt 28:3

^{16:1} I {gdy minął szabat, **Maria Magdaleńska i Maria** Jakobowa, i Salome} ^[1] {wyruszywszy} ^[2] **kupiły pachnidła, aby pójść namaścić go.**

^{16:2} I całkiem rano, **pierwszego [po] szabatach,**

idą **do** grobowca,

skoro wzeszło słońce.

^{16:3} I mówiły do siebie: "Kto nam odtoczy kamień **od drzwi grobowca?"** ^{16:4} I przyjrząwszy się, ^[3] **widzą, że był odtoczony kamień** (był bowiem **wielki** niezmiernie). ^{16:5} **I wszedłszy** do grobowca

ujrzały młodzieńca

siedzącego po prawej,

owiniętego długą szatą **białą;** **i [wielce] się zatrwożyły.** ^[4]

^{16:6} **On zaś** mówi im: "**Nie** trwóście się, **Jezusa szukacie** Nazareńskiego, **zawieszzonego na słupie.**"

^[1] western non-interpolation: pomija D, it (d, (k), n); możliwa harmonizacja treści z Mt 28:1

^[2] dodaje D, it (d, (k), n) oraz Θ, 565, it (aur, (c), ff²), syr^{pal}, cop^{bot(pte)}

^[3] idiom. przyjrząwszy się z uwagą

^[4] podobnie Mk 9:15, 14:33

^{28:1} **Wieczorem** ^[1] **zaś** szabatów, ^[2]

gdy jaśniało [gwiazdami] ^[3] ku **pierwszemu [po] szabatach,**

przyszła **Mariam Magdaleńska i inna Maria,** obejrzeć grób.

= 28:2

^{28:2} **I oto** trzęsienie **zdarzyło się wielkie,** posłaniec bowiem Pana zstąpił z nieba i przystąpiwszy odtoczył **kamień** i usiadł na nim. ^{28:3} Był zaś wygląd jego niczym **blyskawica,** a odzienie jego **białe** niczym śnieg. ^[4] ^{28:4} Ze strachu **zaś** przed nim zadrżeli strażnicy **i stali się** niczym **martwi.**

^{28:5} Odpowiadając **zaś** posłaniec rzekł kobietom: "**Nie** przerażajcie się wy, wiem bowiem, że **Jezusa zawieszzonego na słupie szukacie.**"

^[1] por. Mk 13:35, Mt 27:57

^[2] = wieczorem po szabacie

^[3] podobnie jak w Łk 23:54

^[4] por. Mt 17:2 (...) *I zajaśniało oblicze jego niczym słońce, zaś wierzchnie szaty jego stały się białe niczym światło.*

(^{23:56} *ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοιμάσαν ἄρώματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.*)

^{24:1} **Tῆ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων** ὄρθρου βαθέως **ἐπὶ τὸ** μνήμα ἦλθον

φέρουσαι ἃ ἡτοιμάσαν **ἄρώματα.**

^{24:2} εὗρον δὲ **τὸν λίθον** ἀποκεκυλισμένον **ἀπὸ τοῦ μνημείου,** ^{24:3} **εἰσελθοῦσαι δὲ** οὐχ εὗρον τὸ σῶμα {τοῦ κυρίου Ἰησοῦ}.

^{24:4} **καὶ ἐγένετο** ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου **καὶ ἰδοὺ** ἄνδρες δύο

ἐπέστησαν αὐταῖς

ἐν ἐσθῆτι **ἀστραπτουσί.**

^{24:5} ἐμόρφων δὲ **γενομένων** αὐτῶν **καὶ** κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν

εἶπαν πρὸς αὐτάς:

τί **ζητεῖτε** τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν?

^{16:1} Καὶ {διαγενομένου τοῦ σαββάτου {ἡ} **Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία** ἡ {τοῦ} Ἰακώβου καὶ Σαλώμη} {πορευθεῖσαι} ἠγόρασαν **ἄρώματα** ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν.

^{16:2} καὶ λίαν πρωὶ {τῆ} **μιᾷ τῶν σαββάτων**

ἔρχονται **ἐπὶ τὸ** μνημεῖον

ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.

^{16:3} καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς: τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας **τοῦ μνημείου;** ^{16:4} καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος: ἦν γὰρ **μέγας** σφόδρα. ^{16:5} **Καὶ εἰσελθοῦσαι** εἰς τὸ μνημεῖον

εἶδον νεανίσκον

καθήμενον ἐν τοῖς δεξιotoῖς

περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν.

^{16:6} **ὁ δὲ** λέγει αὐταῖς: **μὴ** ἐκθαμβεῖσθε: **Ἰησοῦν** ζητεῖτε τὸν Ναζαρηθὸν **τὸν ἐσταυρωμένον**

^{28:1} Ὅψὲ δὲ σαββάτων,

τῆ ἐπιφωσκούσῃ εἰς **μίαν σαββάτων**

ἦλθεν **Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία** θεωρήσαι τὸν τάφον.

= 28:2

^{28:2} **καὶ ἰδοὺ** σεισμός **ἐγένετο**

μέγας: ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν **τὸν λίθον** καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ^{28:3} ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς **ἀστραπῆ** καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιῶν. ^{28:4} ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσεισθήσαν οἱ τηροῦντες **καὶ ἐγενήθησαν** ὡς νεκροί.

^{28:5} ἀποκριθεὶς δὲ **ὁ ἄγγελος** εἶπεν ταῖς γυναῖξιν: **μὴ** φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι **Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε:**

[425]	R-52 MEKA PAŃSKA (cz. VI) Kobiety u grobu		1001	1002	Łk 23:49-24:12 – Mk 15:40-16:8 – Mt 27:55-28:8		[425]
Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8	Łk 24:1-12	Mk 16:1-8	Mt 28:1-8		
<p>24:6a {Nie ma go tu, ale podniósł się.} ^[4]</p> <p>24:6b Wspomnijcie, jak powiedział wam, będąc jeszcze w Galilei, 24:7 mówiąc o Synu Człowieczym, że ma być wydany w ręce ludzi grzesznych i zostać zawieszony na słupie, i trzeciego dnia powstać". 24:8 I przypomniały [sobie] oznajmienia jego.</p> <p>24:9 I powróciwszy {od grobowca,} ^[5]</p> <p>oznajmiły o tym wszystkim jedenastu i wszystkim pozostałym.</p>	<p>Podniósł się, nie ma go tu.</p> <p>Zobaczcie miejsce, gdzie złożyli go. 16:7 Ale odejdźcie, powiedzcie uczniom jego i Piotrowi, że poprzedza was do Galilei. Tam go ujrzycie, jako rzekł ^[5] wam".</p> <p>16:8 I wyszedłszy, uciekły od grobowca, ogarnęło bowiem je drżenie i osłupienie. ^[6]</p> <p>I nikomu nic nie powiedziały, bały się bowiem [...] ^[7]</p>	<p>28:6 Nie ma go tu, podniósł się bowiem, jako rzekł. Chodźcie, zobaczcie miejsce, gdzie [był] położony. 28:7 I śpiesznie wyruszywszy powiedzcie uczniom jego, że podniósł się z martwych i oto poprzedza was do Galilei. Tam go ujrzycie. Oto rzekłem wam".</p> <p>28:8 I odszedłszy śpiesznie od grobowca, ze strachem i radością wielką pobiegły oznajmić uczniom jego.</p>	<p>24:6a {οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη.}</p> <p>24:6b μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὄν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ 24:7 λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. 24:8 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ρημάτων αὐτοῦ.</p> <p>24:9 Καὶ ὑποστρέψασαι {ἀπὸ τοῦ μνημείου}</p> <p>ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς.</p>	<p>ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε·</p> <p>ἶδε ὁ τόπος ὅπου ἐθηκᾶν αὐτόν. 16:7 ἀλλὰ ὑπάγετε εἰπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προὔγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.</p> <p>16:8 Καὶ ἐξεληθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπαν· ἐφοβοῦντο γάρ</p>	<p>28:6 οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. 28:7 καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ προὔγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε· ἰδοὺ εἶπεν ὑμῖν.</p> <p>28:8 Καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.</p>		
<p>24:10 {Były zaś} Magdalenska Maria, i Joanna, i Maria Jakubowa; i pozostałe z nimi, mówiące wysłannikom te [rzeczy]. 24:11 I wydały się wobec nich jakimś bredzeniem ^[6] oznajmienia te, i nie wierzyli im.</p> <p>24:12 {Piotr zaś wstawszy pobiegł do grobowca. I nachyliwszy się widzi same płócienne bandaże. I odszedł do siebie, dziwiąc się temu, co się stało.} ^[7]</p> <p>^[4] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, d, e, ff², l, r¹) podobnie jak Łk 24:3 ^[5] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, c, d, e, ff², l, r¹) ^[6] = paplaning ^[7] western non-interpolation; pomija D, it (a, b, d, e, ff², l, r¹), sy^pal(mss), Diatessaron Marcjon; możliwa harmonizacja z J 20:3-10; styl L</p>	<p>= 15:40, 15:47, 16:1</p> <p>^[5] "jako rzekł" - Mt 28:6 ^[6] = zadziwienie, ekstaza etc ^[7] oryginalne zakończenie Ewangelii Marka zgodnie z N, B, 304, syr⁵, cop^{sa(mss)}, Klemens, Orygenes, Euzebiusz, Epifaniusz, Hieronim i in.; możliwe, że część wersetów została utracona; por. Ew. Piotra 13:57 "Wtedy przestraszone kobiety uciekły"; Dz 5:26 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ("...bały się bowiem ludu")</p>	<p>= 27:56, 27:61, 28:1</p>	<p>24:10 {ἦσαν δὲ} ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα, 24:11 καὶ ἐφάνησαν ἐνόπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ρήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.</p> <p>24:12 {Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.}</p>	<p>= 15:40, 15:47, 16:1</p>	<p>= 27:56, 27:61, 28:1</p>		